

dosarul nr. 2ra-1317/21

prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. Gh.Bîrsan)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Î N C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marin Plevan împotriva lui Andrei Mușinschi cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan și a fost menținută hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2020 Marin Plevan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Mușinschi cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 16 iulie 2020 în jurul orei 16:10, pe strada Gagarin, or. Edineț, în fața magazinului „Dimelio”, Andrei Mușinschi l-a numit cu cuvinte necenzurate, în acest mod înjosindu-i onoarea și demnitatea.

A menționat reclamantul că pe acest caz, Inspectoratul de Poliție Edineț la data de 21 iulie 2020 a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, în care pârâtul Andrei Mușinschi a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

A invocat reclamantul că, fiind numit cu expresii și cuvinte necenzurate fără temei, în calitate de parte vătămată a suferit un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 15 000 de lei, sumă necesară pentru reabilitarea stării sale emoționale.

A solicitat reclamantul încasarea de la Andrei Mușinschi în beneficiul lui Marin Plevan a sumei de 15 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat din contul lui Andrei Mușinschi în beneficiul lui Marin Plevan suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la Andrei Mușinschi în beneficiul statului suma de 100 de lei cu titlu de taxa de stat.

La data de 12 februarie 2021, avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, a declarat apel nemotivat, iar la data de 12 martie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 10 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 12 mai 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de către avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, prejudiciul moral în sumă de 15 000 de lei, solicitat de către reclamantul Marin Plevan în cauza dată, corect a fost apreciat de către prima instanță ca fiind unul exagerat, iar suma de 1000 de lei, dispusă spre încasare, constituie o satisfacție echitabilă cu efect compensatoriu, reieșind din natura contravenției.

Instanța de apel a reținut că, cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și efectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării. Astfel, la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție.

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind justă soluția primei instanțe în partea respingerii cheltuielilor de asistență juridică, or, bonul de plată la care face referire apelantul nu poate constitui temei de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, deoarece nu este indicat anul întocmirii, cauza în care se prestează serviciile de asistență juridică.

La fel instanța de apel a constatat că, contractul de asistență juridică încheiat între avocatul Ghenadie Odobescu și Marin Plevan, anexat doar la cererea de apel motivată, este înregistrat sub nr. 99, corectat manual în nr. 100 din 05 august 2020, pe când în mandatul avocatului este indicat că asistența juridică este acordată în baza mandatului nr. 100 din 06 august 2020. Totodată, în contractul de asistență juridică nu este indicat în care cauză vor fi prestate serviciile respective.

La 16 iunie 2021, avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei contestate nu a analizat toate aspectele importante pentru soluționarea pricinii.

A menționat că, valoarea prejudiciului moral sub forma suferințelor psihice suportate de Marin Plevan constituie suma de 15 000 de lei, o sumă necesară pentru a fi reabilitată starea emoțională ce a fost dezechilibrată.

A invocat că emoțiile negative care persistă și acum, i-au afectat recurentului enorm starea psihică lăsându-i consecințe și în prezent, deoarece suferințele emoționale durează în timp, iar suma încasată de către instanțele de judecată nu este una proporțională cu urmările prejudiciabile de ordin moral ale faptei ilicite descrise și cu suferințele produse recurentului.

A declarat că atât instanța de fond cât și de apel nu a apreciat proporționalitatea între suferințele provocate, care, deși nu pot fi valorificate, trebuie estimate, raportat la vârsta victimei și alte particularități, micșorând neîntemeiat cuantumul prejudiciului moral.

La fel, a declarat că instanța de apel nu a motivat acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în raport cu criteriile prevăzute de lege, nu a făcut o evaluare a personalității recurentului, care are o vârstă fragedă.

Astfel a conchis că, stabilind cuantumul compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție adecvată și rezonabilă.

De asemenea a afirmat că recurentul în cadrul procesului judiciar a beneficiat de asistență juridică, în baza mandatului, nu doar la întocmirea cererii de chemare în judecată, dar au fost efectuate un șir de acte juridice, studierea legislației în domeniu, analiza aspectelor de fapt pe marginea litigiului și reprezentarea în instanța de judecată, pentru serviciile cărora a achitat suma de 2000 de lei.

Urmare, făcând referire la art. art. 82, 90 lit. i), 94 alin (1) și art. 96 Cod de procedură civilă, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor ridicate în speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul de muncă depus de avocat, participarea la ședințele de judecată, rezultatul obținut, consideră oportun ca cheltuielile de judecată să fie încasate integral din contul intimatului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 12 mai 2021.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 14 iunie 2021 (f.d. 74) și recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul, Ghenadie Odobescu, la data de 16 iunie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.75).

Astfel, recursul declarat la 18 iunie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele lui Marin Plevan, împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic